

Aan de gemeenteraad

Registratienummer: GF13.20041

Datum collegebesluit: 23 juli 2013
Agendapunt: 8

Portefeuillehouder:
De heer L. Buwalda

Behandelend ambtenaar:
De heer C. Tiemersma

Onderwerp:
Gemeenschappelijke regeling SW Fryslân

Voorstel:

- Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling SW 'Fryslân' inzake de begroting 2014 schriftelijk informeren dat u geen bijzonderheden heeft geconstateerd en dat er derhalve geen aanmerkingen zijn op de voorgelegde stukken;
- In te stemmen met de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling SW Fryslân en het bestuur hier schriftelijk over te informeren.

1. Begroting 2014 GR SW Fryslan
Algemeen

Voor u ligt de begroting 2014 van de GR SW Fryslân. De GR maakt het beleid, is verantwoordelijk voor de goede uitvoering van de WSW, ontvangt de rijkssubsidies en geeft Caparis N.V. opdracht tot deze uitvoering. Zowel de inhoudelijke taakstellingen als de financiële posities zijn nauw verbonden met Caparis NV. Zoals opgenomen in de gemeenschappelijke regeling worden de raden in staat gesteld om ondermeer hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de begroting en de jaarrekening van de GR.

Begroting 2014

Beleid

De begroting 2014 is met inachtneming van gevolgen van de herindeling grotendeels gebaseerd op de koers 2013. Hoewel invoering van de Participatiewet is uitgesteld tot 1 januari 2015 en op dit moment nog niet bekend is hoe die wet er precies uit zal zien, lijkt het niet gewenst om nog langer te wachten met het treffen van voorbereidingen.

Er ligt ook een opdracht vanuit het bestuurlijk overleg (aandeelhouders, commissarissen en bestuur van de GR) om te komen tot herstructurering van het Sw-bedrijf; enerzijds om toegerust te zijn op de toekomst met een andere invulling van de sociale werkvoorziening, anderzijds om het exploitatieresultaat van Caparis NV te verbeteren. De GR streeft daarom in 2014 naar een zo efficiënt mogelijke inrichting van het huidige Sw-bedrijf Caparis.

Hoewel medio april 2013 werd verwacht dat er binnen drie maanden duidelijkheid zou zijn over de uitwerking van het Sociaal Akkoord, zijn er op dit moment nog geen concrete (overleg)stappen ondernomen. Wel is inmiddels "uit de wandelgangen" duidelijk dat het Sociaal Akkoord niet de opmaat vormt tot een grootscheepse fusie van Sw-

bedrijven. Het lijkt waarschijnlijk dat gewenst wordt dat gemeentelijk beleid op Sw-terrein beter op elkaar afgestemd wordt en dat Sw-bedrijven meer samenwerken (als een netwerkorganisatie).

Voorlopig kan dus vanaf 2015 uitgegaan worden van het volgende takenpakket voor ons Sw-bedrijf:

- uitvoering sociale werkvoorziening voor de zittende doelgroep;
- uitvoering beschut werken voor de nieuwe doelgroep (voor de acht gemeenten samen ca. 800 werkplekken);
- aan het werk helpen van Wajongers met arbeidscapaciteit.

Overzicht herstructureringsplannen

In het onderstaande overzicht is een overzicht weergegeven van de ontwikkelingen rondom de herstructureringsplannen.

- Begin 2011: Ter voorbereiding op de Wet Werken naar Vermogen: onderzoek door IJsselvliet naar de toekomstige uitvoering van de sociale werkvoorziening. Ingangsdatum WWnV: 1 januari 2013.
- Eind 2011: Onderzoek PwC naar bedrijfsvoering bij Caparis NV
- Begin 2012: Besluit GR na consultatie gemeenteraden: ook in de toekomst gezamenlijke uitvoering sociale werkvoorziening (beschut werken). Overige activiteiten evt. gescheiden organiseren.
Uitgangspunt: bedrijfsresultaat Caparis NV moet minimaal 0 zijn.
Gemeenten stellen cofinanciering beschikbaar voor de herstructurering.
- April 2012: Aanvraag herstructureringsfonds ingediend (ca. € 10 mln.) voor herstructurering Sw-bedrijf.
- April 2012: Kabinet valt, WWnV en herstructureringsfonds vervallen.
- Juli 2012: Aandeelhouders, commissarissen en bestuur GR geven opdracht om, in nauwe samenwerking tussen Caparis NV en gemeenten voorstellen uit te werken die moeten leiden tot een gunstiger exploitatieresultaat bij Caparis NV en synergievoordelen door nauwere samenwerking tussen Caparis en GR-gemeenten, met als doel om zoveel mogelijk mensen aan het werk te helpen.
- Okt. 2012: Nieuw kabinet kondigt Participatiewet aan: stopzetten instroom sw per 1 januari 2014. Gemeenten krijgen ruimte om beschut werken te organiseren (totaal ca. 30.000 plekken = een derde van huidige aantal Sw-werkplekken).
- Nov. 2012: Presentatie voorstellen werkgroepen aan aandeelhouders, commissarissen en bestuur GR. Opdracht om een aantal thema's nader uit te werken.
- Dec. 2012: GR geeft opdracht aan gemeenten en Caparis om gezamenlijk mogelijkheden voor gemeenten en Caparis in het kader van de P-wet uit te werken.
- Maart 2013: Conclusies bestuurlijk overleg aandeelhouders en commissarissen Caparis NV en bestuur GR:
- de herstructurering van Caparis NV – nodig ivm invoering van de Participatiewet – is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en moet op een verantwoorde wijze plaatsvinden. De consequenties van de herstructurering moeten worden onderzocht en er moet een aantal scenario's worden voorgelegd.

- De mogelijkheden voor het organiseren van beschut werken op grond van de P-wet moeten in beeld gebracht worden in een aantal scenario's, waarin o.a. financiële en sociale aspecten zijn uitgewerkt. Gekeken moet worden naar verschillende mogelijkheden voor samenwerking.
- De mogelijkheden voor het organiseren/aanbieden van overige activiteiten in het kader van de P-wet moeten in beeld worden gebracht. O.a. financiële en sociale aspecten moeten daarin worden meegenomen. Samenwerking, in functionele verbanden, moet niet worden uitgesloten.

April 2013: Sociale partners sluiten het Sociaal Akkoord, met consequenties voor de sociale werkvoorziening. Hierin is sprake van de vorming van 35 werkbedrijven, uit de huidige Sw-bedrijven. Instroom in de huidige Wsw stopt per 1 januari 2015. Nadere uitwerking van het akkoord vindt plaats in nauwe samenwerking met de VNG (werkkamer eind oktober zou hierover overeenstemming moeten zijn bereikt). Wetsvoorstellen Participatiewet worden naar verwachting in november 2013 aangeboden aan de Tweede Kamer. Als deze planning wordt aangehouden, kan de Eerste Kamer zich in het eerste kwartaal van 2014 uitspreken over de wet

April 2013: Bestuur GR besluit om af te wachten hoe het Sociaal Akkoord verder invulling krijgt.

Financieel

Het financieel vertalen van alle ontwikkelingen die er momenteel gaande zijn maakt het lastig een begroting en een meerjarenperspectief op te stellen. De uitgangspunten die hebben geleid tot de bijgevoegde conceptbegroting zijn als volgt:

- **Taakstelling**

De daadwerkelijke taakstelling van de gemeenten is pas eind 2013 beschikbaar derhalve is rekening gehouden met de taakstelling 2013 + de effecten van de herindeling Boarnsterhim. Voor de ramingen 2015-2017 wordt rekening gehouden met een daling van circa 5% van de SW-populatie. Voor Heerenveen betekent dit naar verwachting een stijging van de taakstelling van circa 25 SE.

Inmiddels heeft de gemeente Weststellingwerf schriftelijk aangegeven de groenactiviteiten in eigen beheer te willen uitvoeren. Dit heeft als gevolg dat de taakstelling van deze gemeente zal afnemen. Hier is in deze begroting nog geen rekening mee gehouden. Het betreft hier overigens een gedeeltelijke uittreding uit de GR, de effecten (en de voorwaarden) die hier mee gemoeid zijn zullen nog nader in beeld worden gebracht.

- **Bijdrage gemeenten**

De bijdrage gemeenten is het verschil tussen de aan de SW gerelateerde loonkosten verminderd met de Rijksbijdrage (= het subsidieresultaat). Hier bovenop komen de overige kosten die de GR maakt (met name de secretariaatskosten). De verdeling van de bijdrage geschiedt op basis van het aantal geplaatste SE's bij Caparis en het aantal 'Begeleid werkers' bij derden.

Dit resulteert voor Heerenveen in:

Bijdrage gemeenten:	10.617.000
Rijksbijdrage:	-9.274.000*
Tekort	1.343.000

U heeft hiervoor de volgende middelen beschikbaar:

-Begroting regulier (voorheen de gemeentelijke bijdrage per SE):	€ 360.000
-Beschikbaar gestelde middelen V&P-nota 2013:	€ 850.000
Totaal	€ 1.210.000

*In de begroting 2014 wordt uitgegaan van een Rijksbijdrage per SE van € 25.200. Dit is zeer behoudend begroot. Naar verwachting zal door het uitstel van de participatiewet naar 2015 de rijksbijdrage op het oude niveau blijven en is er geen sprake van een tekort. Wij stellen dan ook voor verder geen aanvullende middelen beschikbaar te stellen.

- **Loonkosten SW en ambtelijk kader.**

Voorzichtigheidshalve is in de begroting rekening gehouden met een loonindexatie van 2%.

- **Financieringslasten**

In de begroting wordt rekening gehouden met een gemiddelde rente van 2,52% voor de langlopende leningen. Naar verwachting wordt het kasgeld aangetrokken voor circa 2%. Wij achten dit realistische percentages. Tevens wordt naar verwachting een nieuwe lening afgesloten van € 2,5 miljoen. Dit bedrag betreft het herfinancieren van de aflossingen die in 2014 worden gedaan op de langlopende leningen. Het betreft dus in feite het herfinancieren van een deel van de bestaande leningen.

Begroting

*Alle bedragen in € * 1.000*

	Werkelijk 2012	Herziene begroting 2013	Begroting 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017
BATEN						
Bijdrage GR-gemeenten	-	63.908	65.055	62.515	59.858	57.114
Bijdrage overige gemeenten	-	2.069	1.613	1.482	1.355	1.232
Rijkssubsidie GR-gemeenten	58.192	-	-	-	-	-
Rijkssubsidie overige gemeenten	2.112	-	-	-	-	-
Doorbelasting aan Caparis	5.759	6.793	5.850	5.500	5.200	5.025
Bonus Begeleid Werken	454	-	-	-	-	-
Overige opbrengsten GR	119	-	-	-	-	-
Totaal baten	66.636	72.770	72.518	69.497	66.413	63.371
LASTEN						
Lonen en sociale lasten Sw	59.758	60.881	61.600	59.200	56.700	54.100
Vervoerskosten Sw	-	1.271	1.400	1.370	1.320	1.280
Overige CAO gerelateerde kosten Sw	-	80	80	80	80	80
Lonen en sociale lasten ambtelijk	6.305	6.793	5.850	5.500	5.200	5.025
Doorverdeling BW-subsidie naar Caparis	-	3.690	3.528	3.285	3.049	2.820
Bonus Caparis inzake Begeleid Werken	454	-	-	-	-	-
Overige kosten GR	119	55	60	62	64	66
Totaal lasten	66.636	72.770	72.518	69.497	66.413	63.371
FINANCIERINGSFUNCTIE						
Rente- en overige kosten	335	450	406	400	400	400
Doorbelasting rente naar Caparis	335-	450-	406-	400-	400-	400-
Totaal financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-
RESULTAAT						
	-	-	-	-	-	-

2. Begrotingswijziging 2013

Op 7 december 2012 heeft het DB de 1^e begrotingswijziging voor 2013 goedgekeurd en besloten deze naar de gemeenteraden te sturen, met het verzoek om eventuele zienswijzen voor 15 maart 2013 kenbaar te maken. Per abuis is deze wijziging u niet voor wensen en bedenkingen voorgelegd. Middels dit voorstel willen wij u alsnog informeren over deze wijziging.

Wijzigingen

Vanwege verschillende (externe) factoren zijn enkele van de oorspronkelijk gehanteerde uitgangspunten op dit moment achterhaald:

1. In de vastgestelde begroting is uitgegaan van een taakstelling van 2.304 Se. In oktober 2012 is de definitieve taakstelling vastgesteld op 2.322 Se.
2. Voor de begroting 2013 is uitgegaan van plaatsing vanuit gemeenten buiten de GR van 90.6 Se. Op basis van de meest recente gegevens moet de raming worden bijgesteld tot 79.8 Se, maar wel tegen een hogere bijdrage.
3. De raming van de kosten van vervoer voor woon- werkverkeer en overige CAO gerelateerde kosten valt naar verwachting € 64.000 hoger uit als gevolg van een hogere taakstelling. Ook is er sprake van meer Sw-medewerkers met een zwaardere handicap. Dit leidt naar verwachting tot meer gebruik van het collectief vervoer.
4. Bij de opstelling van de begroting GR 2013 is uitgegaan van de loonkosten over 2011 en de verwachting voor 2012. Inmiddels is duidelijk dat de loonkosten (inclusief sociale lasten en pensioenlasten) Sw 2012, ca. € 300 per Se hoger uitvallen dan verwacht werd. Hierdoor moet ook de raming voor 2013 worden aangepast. Hierbij kan overigens worden opgemerkt dat ook de rijksbijdrage aan gemeenten is verhoogd vanwege gestegen loonkosten.
5. Met ingang van 1 januari 2013 wordt de Wet Uniformering Loonbegrip (WUL) van kracht. Hoewel de WUL macro gezien beoogt budgettair neutraal uit te komen, is de verwachting dat de lasten bij organisaties met gemiddeld gezien lage lonen (bijvoorbeeld de Sw-sector) zullen stijgen. Op grond van een reële berekening van de gevolgen wordt verwacht dat de WUL voor de GR een lastenstijging van € 640.000 tot gevolg zal hebben.

Gezien bovenstaande ontwikkelingen valt te verwachten dat de kosten van de GR in 2013 hoger zullen uitvallen dan geraamd in de huidige begroting 2013. Dit betekent dat de bijdragen van de GR-gemeenten naar boven moeten worden bijgesteld.

Opmerking: op 6 december jl. hebben de onderhandelingspartners een akkoord bereikt over een nieuwe CAO voor de sociale werkvoorziening, die een looptijd kent van 1 december 2012 tot 31 december 2013. Er is een loonstijging van 1% overeengekomen, en een eenmalige uitkering in 2013; daar tegenover staat een daling van de pensioenlasten. De verwachting is dat een en ander budgetneutraal zal uitpakken.

Begrotingswijziging

In de huidige begroting is sprake van € 62.109.000 als bijdrage GR-gemeenten. Voorgesteld wordt om de bijdragen GR-gemeenten in de begroting 2013 te wijzigen in € 63.908.000, een stijging van € 1.799.000, die als volgt kan worden gespecificeerd:

Oorspronkelijke bijdrage GR-gemeenten	€ 62.109.000
Verwacht effect taakstelling 2013	€ 255.000
Verwacht effect gewijzigd aantal Se van buiten GR gemeenten	€ 215.000
Verwachte stijging vervoerskosten & overige CAO kosten	€ 64.000
Hogere loonkosten Sw in 2012 t.o.v. de uitgangspunten 2011	€ 625.000
Verwacht effect WUL	€ 640.000
Herziene bijdrage GR-gemeenten in 2013	€ 63.908.000

Naar het nu lijkt zijn de door u beschikbaar gestelde middelen voldoende om het tekort over 2012 op te vangen. Het restant is benodigd om deze uitzetting in 2013 op te vangen.

3. Wijzigingen GR SW Fryslan

Inleiding

De Bank Nederlandse Gemeenten heeft bij brief van 29 mei jl. aan het bestuur van de GR laten weten dat, om ook in de toekomst gebruik te kunnen maken van kredietfaciliteiten van de BNG, de gemeenschappelijke regeling moet worden aangepast conform de modelbepalingen uit de "Circulaire aansprakelijkheid voor schulden van openbare lichamen op grond van de wet Gemeenschappelijke Regelingen" van de minister van BZK d.d. 8 juli 1999. De aanpassingen hebben betrekking op het verschaffen van zekerheid aan de kredietverlener omtrent de verplichting van deelnemers om het openbaar lichaam van de nodige middelen te voorzien en duidelijkheid over het instaan van deelnemers voor de afwikkeling van de financiële gevolgen van opheffing.

Niet alleen onze GR is door de bank gevraagd om de modelbepalingen over te nemen, andere gemeenschappelijke regelingen hebben eenzelfde verzoek gekregen.

Circulaire ministerie

Hoewel de minister van oordeel is dat de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeentewet voldoende waarborgen bieden ten aanzien van aansprakelijkheid van deelnemers aan een openbaar lichaam voor de verplichtingen die worden aangegaan door het openbaar lichaam, wordt in bovengenoemde circulaire geadviseerd om (wellicht ten overvloede, maar om de zorg van kredietverleners weg te nemen) een aantal bepalingen op te nemen die deze aansprakelijkheid duidelijk verwoorden.

Bepalingen circulaire

In de circulaire wordt geadviseerd om de volgende bepalingen op te nemen:

1. De deelnemers zullen er steeds zorg voor dragen dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.
2. Indien aan het algemeen bestuur van het openbaar lichaam blijkt dat een deelnemer weigert deze uitgaven op de begroting te zetten, doet het algemeen bestuur onverwijld aan gedeputeerde staten het verzoek over te gaan tot toepassing van de artt. 194 en 195 Gemeentewet (...).
3. De deelnemers verbinden zich in geval van opheffing van het openbaar lichaam een liquidatieplan op te stellen dat voorziet in de verplichting van deelnemers alle rechten en verplichtingen van het openbaar lichaam over de deelnemers te verdelen op een in het plan te bepalen wijze.

Aanpassing gemeenschappelijke regeling

Om te voorkomen dat er problemen ontstaan met betrekking tot bestaande (en evt. nieuwe kredieten) via de Bank Nederlandse Gemeenten, wordt geadviseerd om bovenstaande bepalingen op te nemen in de gemeenschappelijke regeling, als artikel 2.3 en de huidige artikelen 2.3, 2.4 en 2.5 om te nummeren tot 2.4, 2.5 en 2.6. Het betreft een puur **formele** aanvulling van de regeling, die op geen enkele wijze van invloed is op de (financiële) positie van de GR SW 'Fryslân'.

Noot: in het huidige artikel 2.3 (nieuw: 2.4) is al het een en ander vastgelegd over hoe te handelen bij opheffing en liquidatie van de GR. Het nieuwe artikel 2.3 lid 3 kan worden beschouwd als een aanvulling op dit bestaande artikel. Er is bewust voor gekozen om de modelbepalingen uit de circulaire over te nemen in een afzonderlijk artikel.

Procedure wijziging gemeenschappelijke regeling

De voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regeling is door het Algemeen Bestuur besproken op 21 juni jl. Het bestuur heeft geen inhoudelijke opmerkingen en/of bezwaren ingebracht tegen de voorgestelde aanpassing. De colleges van B en W van de acht aangesloten gemeenten hebben geen zienswijzen ingediend tegen de voorgestelde wijziging. Aan de acht gemeenteraden wordt nu gevraagd om in te stemmen met wijziging van de gemeenschappelijke regeling, zoals voorgesteld door het bestuur van de GR. Na verkregen toestemming van uw raad, is het college voornemens om in te

stemmen met wijziging van de gemeenschappelijke regeling Sociale Werkvoorziening 'Fryslân' conform bijgevoegd voorstel en deze te ondertekenen.

Ter inzage liggende stukken:

- Conceptbegroting 2014 GR SW Fryslân.
- Brief BNG d.d. 29 mei 2013.
- "Circulaire aansprakelijkheid voor schulden van openbare lichamen op grond van de wet Gemeenschappelijke Regelingen" van de minister van BZK d.d. 8 juli 1999.
- Aangepaste versie van de GR.
- Conceptbrief aan GR SW Fryslân.

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,
de secretaris, de burgemeester,

de heer F.H. Perdok

de heer T.J. van der Zwan

Gemeenteraad

Onderwerp: Gemeenschappelijke regeling SW Fryslân
Registratienummer: GF13.20041

De raad van de gemeente Heerenveen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 23 juli 2013;

BESLUIT:

1. Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling SW 'Fryslân' inzake de begroting 2014 schriftelijk te informeren dat geen bijzonderheden zijn geconstateerd en dat er derhalve geen aanmerkingen zijn op de voorgelegde stukken;
2. In te stemmen met de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling SW Fryslân en het bestuur hier schriftelijk over te informeren.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 september 2013.

De griffier,

De voorzitter,

mevrouw W.J.M.A. Jansen

de heer T.J. van der Zwan